

вчальних закладів. Проблеми освіти: зб наук. праць. – Вінниця–Київ, 2015. – С. 90–95.

3. Іванова І. Засвоєння комунікативних моделей поведінки у процесі співвивчення мов і культур як основа розвитку полікультурної особистості. Психолого-педагогічні науки. – 2013. – № 3. – С. 107–110.

4. Комунікативна взаємодія, її типи. Лінгвопрагматика. – URL: http://studopedia.com.ua/1_392459_komunikativna-vzaiemodiya-ii-tipi-lingvopragmatika.html.

5. Осипова Т. Педагогічна підтримка як умова підготовки майбутніх учителів до наставницької ді-

яльності. Вісник Черкаського університету. – Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Черкаси, 2013. – № 37(290). – С. 93–101.

6. Решетова З. Психологические основы профессионального обучения. – М.: Изд-во МГУ, 1985. – 207 с.

7. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 844 с.

8. Хударковський К. Компетентнісний підхід як основа стратегії управління якістю освіти / К. І. Хударковський, А. І. Комишан. Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2007. – № 16. – С. 44–50.

УДК 378.371

ВНУТРІШНЬО-ОСОБИСТІСНА КОМПЕТЕНЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНЬО-ВИХОВНИХ ПАРАДИГМ

Савчук О.П., к. пед. н.,
викладач кафедри технологічної та професійної освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»

У статті аналізуються сучасні дослідження проблеми підготовки майбутнього вчителя. Статтю присвячено проблемі формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів у контексті сучасних освітньо-виховних парадигм. У статті проаналізовано педагогічні концепції мислителів та їхні основні підходи до духовно-морального виховання молодого покоління. Розглянута структура внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів: педагогічна культура, морально-духовні якості та етико-естетична культура. Автор окреслює основні структурні елементи, вказує на способи вдосконалення такої діяльності. Підкреслено важливість вітчизняного педагогічного досвіду з духовно-морального виховання майбутніх учителів для теорії і практики духовно-морального виховання в Україні. Здійснено аналіз останніх джерел та публікацій з досліджуваної теми.

Ключові слова: професійна підготовка, педагогічна культура, морально-духовні якості, етико-естетична культура, майбутні вчителі, компетенція.

В статье анализируются современные исследования проблемы подготовки будущего учителя. Статья посвящена проблеме формирования внутриличностной компетенции будущих педагогов в контексте современных образовательно-воспитательных парадигм. В статье проанализированы педагогические концепции мыслителей и их основные подходы к духовно-нравственному воспитанию молодого поколения. Рассмотрена структура внутриличностной компетенции будущих педагогов: педагогическая культура, морально-духовные качества, этико-эстетическая культура. Автор очерчивает основные структурные элементы, указывает на способы совершенствования такой деятельности. Подчеркнута важность отечественного педагогического опыта по духовно-нравственному воспитанию будущих учителей для теории и практики духовно-нравственного воспитания в Украине. Осуществлен анализ последних источников и публикаций изучаемой темы.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, педагогическая культура, морально-духовные качества, этико-эстетическая культура, будущие учителя, компетенция.

Savchuk Ye.P. INTERNAL-PERSONAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHER IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATIONAL LEARNING PARADIGM

The article analyses modern researches of the problem of teacher training. The article brings to light the essence on the concept of internal-personal competence of future teachers in the context of modern educational and educational paradigms. Their main pedagogical concepts and approaches to the youth spiritual and moral education are analyzed. The structure of the concept of internal-personal competence of future teachers: pedagogical culture, moral culture, ethical and aesthetical culture. The author defines its main structural elements, and provides guidance on how it can be improved. The importance of native pedagogical experience on spiritual and moral education for theory and practice has been underlined. The analysis of sources and recent publications of the subject.

Key words: professional training, pedagogical culture, moral and spiritual qualities, ethical and aesthetical culture, future teachers, spirituality, morality, competence.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сучасному етапі розвитку педагогічної освіти відбувається вдосконалення модернізації вищої освіти України. Згідно з нормативно-правовим актом «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.» (25 червня 2013 р.), Законом України «Про вищу освіту» (1 липня 2014 р.), законопроектом №3481-д «Про освіту» (6 жовтня 2016 р.) викладацька діяльність потребує суттєвих змін відповідно до стандартів європейської освіти.

Виходячи з сучасної соціально-економічної ситуації в Україні, проголошеного курсу на європейську інтеграцію і побудову громадянського суспільства [3, с. 527], в якості мети державної політики соціалізації молоді пропонується визнати формування фізично, духовно й інтелектуально розвинутої, конкурентоздатної, творчої, патріотичної, високоморальної, гуманістично орієнтованої і соціально активної особистості. Відбувається зміна пріоритетів в освіті, посилюється культуротворча її складова, з'являється необхідність у оволодінні розумової, етичної, естетично багатой культури. Отже, постає потреба у вдосконаленні навчально-виховної роботи, спрямованої на формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Питання формування ціннісного ставлення, моральних норм, культури поведінки цікавили багатьох учених (Г. Балл, М. Бойко, Л. Бондар, Г. Ващенко, С. Волкова, С. Гончаренко, І. Зязюн, Е. Климова, Н. Крилова, В. Перепелиця, В. Рибалко, Ю. Руденко та ін.) Різні аспекти проблеми морально-етичного спрямування у формуванні гармонічної особистості знаходять відображення у наукових доробках таких учених, як Н. Абрамова, І. Бех, Л. Божович, А. Донцов, І. Зязюн, І. Кон, Г. Короткова, З. Курлянд, О. Сухомлинська, О. Яцій та ін. Проблемою педагогічної культури викладача вищого навчального закладу займалися багато педагогів. Найбільш ґрунтовними є праці І. Бека, С. Вітвицької, Н. Кузьміної, Е. Клементьева, Н. Крилова, С. Сисоевої, О. Уваркіної, В. Гриньової.

Виділення невивчених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується зазначена стаття. Навчально-виховний процес направлений на поглиблення гуманістичних характеристик нового педагогічного мислення і на виховання гуманістичної спрямованості вихо-

ванця. Студент нового покоління потребує застосування нових педагогічних підходів, широкого вибору форм і методів роботи, засобів навчання задля формування громадянина, педагога, морально та духовно вихованого, із засвоєними етичними цінностями, ступенем оволодіння педагогічною та естетичною культурою.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Здійснення роботи, орієнтованої та направленої на формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів вишу, буде впливати на особистісний та професійний розвиток, культуру вихованості, позитивний прояв соціальних потреб та інтересів. Цей процес є тривалим і багатограним, пов'язаний із системою життєвих позицій та цінностей особистості, результат якого залежить від накопичення життєвого досвіду та створення загальної світоглядної картини світу. Вищезазначене наголошує на необхідності врахування розвитку складників внутрішньо-особистісної компетенції: педагогічна культура, морально-духовні якості та етико-естетична культура під час планування та здійснення педагогами навчальної та виховної роботи.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Нинішня соціокультурна ситуація істотно змінює роль і значення педагога, зміст його діяльності у подоланні соціальної та моральної деградації, пов'язаної зі зростанням злочинності, нехтуванням загальнолюдськими моральними цінностями, неприйняттям духовних ідеалів, що потребує посилення уваги держави до виховання громадянської позиції молоді, його відповідальності у системі виховної роботи.

Молодь гостро потребує певних етичних, життєво-моральних орієнтирів, етичних, культурних цінностей, тоді як у реальному житті зустрічається з негативним впливом масової культури (агресивної реклами, засобів масової інформації), що ґрунтується на насиллі, жорсткості та бездуховності. І йдеться про майбутніх педагогів, які на основі сформованості цілісної картини життя з її правилами, нормами та законами підуть до молодого покоління навчати, виховувати та передавати все те зовнішнє, об'єктивне, що є в соціальному досвіді, що стає суб'єктивним, тобто перетворюється на погляди і переконання, вчинки і поведінку особистості. А як відомо, суб'єкт із розвиненою ціннісною системою є дійовим носієм морально-духовних норм, на якого можна покластися іншій людині у життєвій ситуації й отримати співпереживання, поради та підтримку.

Освіта є соціальним інститутом, через який проходить кожна людина, набуваючи при цьому рис особистості, фахівця і громадянина. Роль викладача, своєю чергою, зводиться до організатора навчального процесу, з одного боку, і виховного процесу – з іншого, у створенні інтелектуального, духовного потенціалу нації, розвитку вітчизняної науки, техніки і культури, збереженні і примноженні культурної спадщини й формування людини майбутнього.

Професійно-педагогічна підготовка – система організаційних і педагогічних заходів, що забезпечує формування в особистості професійної спрямованості, знань, умінь, навичок і професійної готовності [9, с. 163].

Важливою характеристикою особистості майбутнього вчителя, що забезпечує його професійне становлення та успішність як фахівця, вбачаємо у досягненні ним високого рівня розвитку особистісної зрілості, яка характеризується активною участю у житті суспільства, розвиненим почуттям відповідальності, потребою у піклуванні про інших людей, здатністю до ефективного використання своїх знань та здібностей, до психологічної близькості з іншою людиною, до конструктивного вирішення різних життєвих проблем на шляху до найповнішої самореалізації [4, с. 126].

Відомо, що тільки особистість може виховати особистість. Лише викладач, який має гуманістичний світогляд, необхідні особистісні якості, педагогічну спрямованість, підтримку, базу психолого-педагогічної підготовки, в змозі забезпечити розвиток духовно-чуттєвого світу особистості: духовних потреб, морально-естетичних почуттів; прагнень до моральної досконалості; виховання інтересу та ціннісного ставлення до творів мистецтва, до явищ культури, здатності сприймати життя на основі ідеалів краси, добра і любові; виховання вольової саморегуляції поведінки, установки на моральні норми суспільства, вимогливості до себе; здатність до самопізнання та культурної самоосвіти; творчу самореалізацію у діяльності та спілкуванні; світорозуміння [6]. Як зазначав педагог-класик В. Сухомлинський «Учитель творить Людину»!

Вступаючи до вишу, абітурієнти мають різний рівень знань, життєвого досвіду, системи цінностей. Завдання університету й суб'єктивний педагогічний процес – підготувати висококваліфікованого педагога в обраній галузі та випустити освічену особистість з установленими загальнолюдськими моральними, духовними, етичними знаннями, навичками та звичками етичної

поведінки, педагогічної культури, естетичними цінностями до світу дитини.

Майбутній учитель має бути носієм високої загальної педагогічної культури, особистісно та морально вихованим, духовно збагаченим, володіти загальнолюдськими і національними моральними цінностями, моральними нормами суспільства, вміннями та навичками, які зумовлюють здатність до культуротворчої діяльності та духовної практики. У роботі на першому плані виступають внутрішні фактори майбутнього педагога: особистісні якості, тобто структура особистісних здібностей та рис характеру, його загальна культура, управлінські та організаторські можливості. Все це і складає систему внутрішньо-особистісної компетентності. Розглянемо її складові: педагогічна культура, морально-духовні якості, етико-естетична культура.

Сучасна ситуація в суспільстві не сприяє, звичайно, чіткому визначенню у студентської молоді сенсу життя та формуванню стабільних життєвих установок. Для нинішніх учнів і студентів культура розчинена в засобах масової інформації, стосунках між людьми, книгах, побуті, роботі та у безлічі інших речей і інших форм діяльності. Загальновідомо, що педагогічна культура пов'язана з усіма елементами особистісної культури: моральною, естетичною, розумовою, правовою, екологічною та ін., оскільки є інтегральним показником інших видів культур, їх складовою і водночас включає їх у себе [5].

Культура – специфічно людський спосіб буття, що визначає весь спектр практичної і духовної активності людини, її можливої взаємодії з навколишнім світом і собою.

Культурний педагог – це високоморальна, із творчим і гуманним способом світобачення, світосприймання, особистість. Саме культура є підґрунтям формування особистості вчителя.

Проблема культури є вічною, багатоаспектною і в усі часи актуальною. Ще педагоги минулого звертали увагу на культуру вчителя, його моральність, любов до дітей, ентузіазм у роботі:

«Якщо медикам ми ввіряємо наше здоров'я, то вихователям ввіряємо моральність і розум дітей наших, ввіряємо їхню душу, а разом з тим і майбутнє нашої вітчизни» (К. Ушинський).

«Ідея, якій служить учитель, полягає в насадженні моральності в роді людському», «Покажи мені своїх учнів, і я побачу тебе» (А. Дістервег).

«Вихователь творить найбільше багатство суспільства – Людину. В цьому творенні найголовнішим є вміння знайти в мо-

ральних цінностях нашої Вітчизни і всього людства те, що треба вкласти в юні душі» (В. Сухомлинський).

Виділення педагогічної культури зумовлене специфікою педагогічної діяльності викладача, вчителя, спрямованої на формування особистості, здатної у майбутньому відтворити й збагачувати культуру суспільства [8].

Отже, педагогічна культура визначається нами як особистісна професійна характеристика майбутнього педагога освітнього середовища, із притаманними високими якостями (доброзичливість, справедливість, дисциплінованість, вимогливість, культурність, витримка) із керованою емоційно-вольовою сферою, володінням педагогічним тактом, майстерністю.

Учені класифікують особистісні цінності за наступними групами:

- до першої групи особистісних цінностей відносять матеріальні (тобто все те, що підтримує фізичну і розумову активність людей) – здоров'я, безпеку праці, матеріальний добробут, професійну майстерність та ін.);

- до другої групи відносять соціальні цінності (соціальну повагу, соціальні досягнення, соціальну активність тощо). Вони впливають на мотивацію особистості, формують її концепцію істини і справедливості, свободи і відповідальності, сенсу життя, добра й зла та ін.;

- до третьої групи відносять найбільш абстрактні цінності – духовні або моральні (які поділяють на пізнавальні, естетичні, гуманістичні та ін.). Саме моральними цінностями визначаються установки на взаємодію та спілкування між людьми.

Моральне виховання К. Ушинський розглядав як складову частину гармонійного розвитку людини, як важливий засіб підготовки людини до життя.

Ж. Петрочко стверджує, що проблема духовності – це процес удосконалення, сходження особистості до своїх ідеалів, цінностей і реалізація їх на її життєвому шляху [1, с. 10].

«Вихователь! – якою величною має бути тут душа. Справді, щоб творити людину, необхідно самому бути або батьком, або більше, ніж людиною» (Ж.-Ж. Руссо).

Духовно-моральні якості, сформовані на засадах загальнолюдських і національних цінностей, становлять найбільше багатство особистості [2, с. 157]. Молода людина – це особистість, а особистість – це результат соціального становлення індивіда шляхом подолання труднощів і накопичення життєвого досвіду.

Отже, морально-духовні якості включають загальнолюдські, національні та духовні

цінності особистості (любов, нетерпимість до зла, великодушність, милосердя, правдивість, мудрість, досконалість, доброта, надія, щирість, гідність, сумління, справедливість, благородство).

Етико-естетична культура майбутнього педагога проявляється у спілкуванні з оточуючими, поведінці, одязі, ставленні до прекрасного, мистецтва, літератури та у всіх сферах. Насамперед це полягає у дотриманні моральних норм та правил поведінки людини стосовно інших людей та всього, що їх оточує.

Культура мовлення проявляється у грамотному письмі та висловлюванні думок, у правильному сприйнятті та розумінні інформації, виконанні відповідних дій з приводу викладу інформації тощо.

Під час спілкування людина набуває свого власного неповторного стилю спілкування, який є для неї найкомфортнішим та максимально зрозумілим оточуючим. Стель спілкування характеризується морально-етичною культурою спілкування – культура мовлення, поведінки, почуттів, етикет. Знання та дотримання цих правил та норм необхідні для етико-естетичної культури майбутнього педагога у буденному та професійному житті.

Великого значення в етико-естетичній культурі стилю сучасної людини відіграють манери – індивідуальні особливості поведінки, в основі яких лежать моральні правила та норми. Вони виробляються протягом життя людини, на основі спілкування, мови та поведінки. Манери залежать від політичних, моральних, естетичних поглядів особистості, її інтересів та інструкцій. Вони дають змогу зрозуміти етико-естетична культуру, вихованість, освіченість, моральний та розумовий розвиток.

Отже, етико-естетична культура – це рівень естетичного виховання, розвитку, обізнаності, яка включає інтелект, чуттєвість, почуття прекрасного, демонструє рівень засвоєння естетичних цінностей, ступінь оволодіння естетичною культурою, що проявляється у можливості пізнавати та створювати красу.

Під компетенціями розуміємо сукупність взаємозалежних якостей особистості (знання, уміння, навички, способи діяльності), необхідних для якісної та продуктивної майбутньої педагогічної діяльності. Компетентність визначаємо як володіння відповідними компетенціями.

Взаємопроникнення всіх складників внутрішньо-особистісної компетенції в індивідуально-особистісну сутність студента втілюється в його свідомість, мотиви діяльності, вибір поведінки.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє визначити зміст поняття внутрішньо-особистісної компетенції майбутнього педагога, що розуміється як сукупність набутих та засвоєних особистістю життєвих цінностей, норм, правил та дій.

Формування внутрішньо-особистісної компетенції – процес, направлений на внутрішню складову особистості й спрямований на розвиток особистісних якостей майбутнього педагога на основі виробленої сукупності установлених складових: педагогічної культури, морально-духовних якостей та етико-естетичної культури.

«Учитель, вихователь має бути благочестивим, розумним, сумирно мудрим, лагідним, стриманим, не лиходієм, не злим, не заздрисником, не сміхотворцем, не лихословом, а в усьому показувати зразок для наслідування, і щоб учні були, як їхній учитель». (Зі статуту Львівської братської школи 1856 р.).

Щоденна взаємодія із студентською молоддю у навчальній та позанавчальній діяльності дозволяє побачити образ сучасного майбутнього вчителя, який, на жаль, не завжди ототожнюється зі справжнім образом Педагога з великої літери.

На жаль, у суспільстві відбувається зниження духовного потенціалу молоді, зміна світоглядних позицій, їх життєвих та духовних орієнтацій. Відтак, ми помічаємо руйнування цілісності душі, дисбаланс духовних почуттів, що, своєю чергою, призводить до знецінення суб'єктивних аспектів життя. Значна частина студентів має низький рівень сприйняття моральних понять, норм поведінки, культури, не відчуває духовної потреби у самовихованні моральних цінностей на прикладі духовного ідеалу нації. Притаманним є риса – особистого «Я». Виразність почуття «Я», що постає вище інших «Я». Зникають такі гуманні цінності як доброта, чуйність, піклування, розуміння інших, милосердя і ін., адже дотримання загальнолюдських гуманістичних моральних норм сприяє розвитку в особистості належних доброзичливих стосунків між вчителем та учнем [7].

Сучасна студентська молодь потребує самоствердження, має самостійне відношення до соціальних процесів, особистісний світогляд та культурні орієнтири. Самовпевненість, самонадійність, яка не приймає авторитетів, не дозволяє поважати досвід, працю, похилий вік.

На практичних заняттях з дисципліни «БЖД та ЦЗ» застосовуються різноманітні форми та методи роботи, спрямовані на встановлення суб'єкт-суб'єктних відносин через організацію співпраці, педагогічної

підтримки, двосторонньої взаємодії, направлених на розвиток внутрішньо-особистісних компетенцій майбутніх педагогів. Важливим на заняттях з вищезазначеної дисципліни є вироблення та підтримка правильної морально-етичної позиції молоді, яка виробляється студентом шляхом вивчення дій інших людей, аналізом власних дій, міркуваннями щодо сенсу життя, самоаналізом, самоосвітою, усвідомленням своєї самооцінки, здатності до об'єктивної самооцінки, наявності високого рівня самосвідомості, моральної рефлексії, культури почуттів і вольових якостей. Не достатньо мати окремі позитивні риси, вони ще мають доповнювати одна одну, створюючи загальну картину становлення майбутнього педагога із сформованою системою взаємопов'язаних компонентів внутрішньо-особистісної компетенції: педагогічної культури, морально-духовних якостей та етико-естетичної поведінки особистості.

Ефективність процесу формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів у контексті сучасних освітньо-виховних парадигм залежатиме від повноти реалізації всіх її складових. Конкретні шляхи вирішення цього питання вбачаємо у наступному:

1) створити умови для становлення професійної культури, вироблення правильних морально-духовних якостей та етико-естетичної поведінки майбутнього спеціаліста;

2) активізувати формування ключових складових компетенцій майбутніх педагогів;

3) формувати соціальну активність на основі морально-духовних та етико-естетичних якостей особистості, використовуючи можливості позанавчальної діяльності;

4) забезпечити викладання дисциплін спрямованих на формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх учителів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Усе викладене вище засвідчує, що звернення освіти, суспільства, держави на важливість формування у майбутніх учителів вишу внутрішньо-особистісної компетенції – важливий напрямок становлення людини майбутнього, фахівця із сформованою педагогічною та морально-духовною культурою, толерантним ставленням до оточуючих людей, дорослих, людей похилого віку; розвитком позитивних моральних якостей, спонуканням до самовдосконалення; гармонії високих, благородних інтересів, потреб і бажання; розвитком значущих рис і якостей особистості; формуванням розуміння сутнісних питань про

сенс і мету життя людини та особистісного ставлення до них.

Формування внутрішньо-особистісної компетенції майбутніх педагогів у контексті сучасних освітньо-виховних парадигм забезпечує становлення висококваліфікованого, педагогічно, морально, етично та духовно збагаченого фахівця, громадянина, який зможе професійально самореалізуватися у житті, залишаючись Людиною і Педагогом з великих літер.

Становлення гідного громадянина України, успішного педагога та просто гарної людини з високою моральною, духовною, педагогічною та етичною культурами – запорака успішної роботи держави, суспільства та суб'єктів педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Духовні потреби дітей України: монографія / під заг. ред. Ж. В. Петровича. – К.: ВД «Калита», 2005. – 108 с.
2. Кузьмінський А. Педагогіка родинного виховання. – Київ : Знання, 2006. – 324 с.
3. Про засади внутрішньої та зовнішньої політики: Закон України № 2411-VI від 1 липня 2010 року. ВВР України. – 2010. – № 40. – Ст. 527.
4. Психологічний словарь / Под общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Политиздат. – 494 с.

5. Савчук О.П. Педагогічна культура – важлива складова становлення майбутнього педагога. III Міжнародний Конгрес «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвячений 200-річчю заснування Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (18-21 травня 2017 року). С. 109–110.

6. Савчук О.П. Особливості професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів / Савчук О.П., Штайнер Т.В. Materials of the XIII international scientific and practical conference «Science without borders-2017», 30 March-07 April 2017. – Volume 4. Pedagogical sciences, Sheffield science and education ltd. – P. 8–11.

7. Савчук О.П. Морально-духовне становлення особистості в контексті багаторівневої вищої освіти / Савчук О.П., Штайнер Т.В. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки і психології». – 3-4 лютого 2017р. – Запоріжжя: Класичний приватний університет. – 2017, С. 76–81.

8. Savchuk Ye. P. Culturological approach to the formation future teachers' personal safety. Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration». Ariel University Center of Samaria, Israel, Issue № 6, – P. 328–333: Ravgon, Ariel, Israel, 2015.

9. Словник психолого-педагогічних термінів і понять (на допомогу працівнику сільської школи) / укл. Ю.В. Буган, В.І. Уруський. – Тернопіль : ТОКІППО, 2001. – 179 с.

УДК 371.134:376

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Суворова Я.В.,
викладач кафедри анатомії, біохімії й спортивної медицини
Харківська державна академія фізичної культури

Стаття присвячена дослідженню проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії. У статті обґрунтована актуальність вирішення цієї проблеми шляхом запровадження компетентного підходу в освітню практику підготовки фахівців із фізичної терапії. Показано міждисциплінарний зв'язок фізичної терапії з біологією, біохімією, медициною, реабілітацією. Представлено функціональні обов'язки фахівця з фізичної терапії, виконання яких передбачає формування відповідної професійної компетентності. Виокремлено недоліки в підготовці майбутніх фахівців із фізичної терапії. Обґрунтована необхідність поглиблення їх практичної підготовки.

Ключові слова: професійна компетентність, фізична терапія.

Статья посвящена изучению проблемы формирования профессиональной компетентности будущих специалистов по физической терапии. В статье обоснована актуальность решения данной проблемы путем внедрения компетентного подхода в образовательную практику подготовки специалистов по физической терапии. Показана междисциплинарная связь физической терапии с биологией, биохимией, медициной, реабилитацией. Представлены функциональные обязанности специалиста по физической терапии, выполнение которых предполагает формирование соответствующей профессиональной компетентности. Обоснована необходимость углубления их практической подготовки.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, физическая терапия.